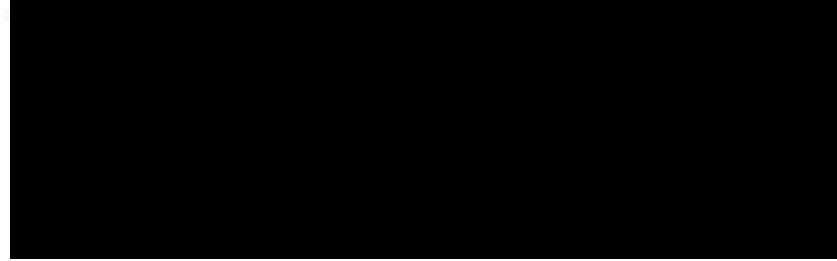

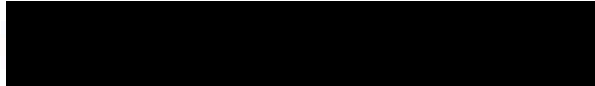
**STICHTING
RECLAME CODE**

Per e-mail:
Staatkundig Gereformeerde Partij

Dossier 2025/00528/A

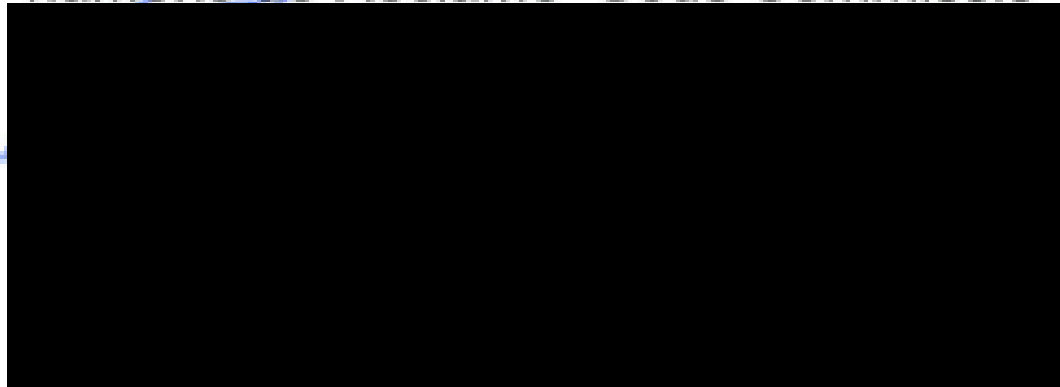
Amsterdam, 4 december 2025

Geachte

Hierbij zend ik u een afschrift van de beslissing van de Reclame Code Commissie d.d. heden in bovengemeld dossier.

Wenst u op de hoogte gehouden te worden van de werkzaamheden van de Stichting Reclame Code (Reclame Code Commissie en College van Beroep), dan kunt u zich op www.reclamecode.nl aanmelden voor onze nieuwsbrief. Wij zullen er dan voor zorgen dat u deze vier keer per jaar ontvangt.

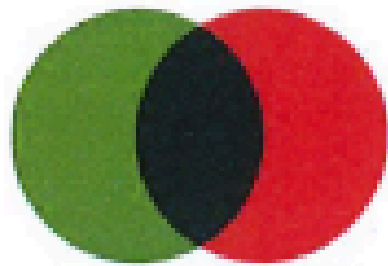
Hoogachtend,
namens de Reclame Code Commissie

...voor verantwoorde reclame

Buitenveldertselaan 106 | 1081 AB Amsterdam | T 020 301 33 97

Postbus 75684 | 1070 AR Amsterdam | info@reclamecode.nl | www.reclamecode.nl

Beslissing van de Reclame Code Commissie

In de zaak van : [REDACTED] klager,
tegen : Staatkundig Gereformeerde Partij (hierna: SGP) (vereniging), gevestigd te Rotterdam, verweerder.

De procedure

Klager heeft 17 oktober 2025 via het online klachtenformulier bezwaar gemaakt tegen de hierna te noemen uiting van verweerder.

Verweerder heeft verweer gevoerd bij e-mail van 31 oktober 2025.

De Reclame Code Commissie (hierna: de Commissie) heeft de klacht behandeld tijdens de zitting van 6 november 2025. Klager was niet aanwezig. Verweerder werd vertegenwoordigd door A. Boersma en D.J.H. van Dijk.

De bestreden uiting

Het betreft de website van de SGP voor zover op de subpagina "sgp lanceert campagne dus abortus" de volgende drie posters staan. Op de posters is het volgende te zien (van links naar rechts).

Op poster 1 zijn een man en een vrouw te zien die op grond te zitten tussen allemaal dozen. De man heeft zijn arm om de vrouw geslagen. De volgende tekst staat op de poster:

"Gebrek aan woonruimte
Dus abortus?
EligeVitae
stemvoorhetleven.nl".

Op poster 2 zijn onder andere een roze slab, babyschoentjes, speeltje, rammelaar en strikje te zien. De volgende tekst staat op de poster:

"EligeVitae
It's a girl!
Dus abortus?
stemvoorhetleven.nl".

Op poster 3 is een gezin te zien van twee ouders en twee kinderen in de auto. De volgende tekst staat op de poster:

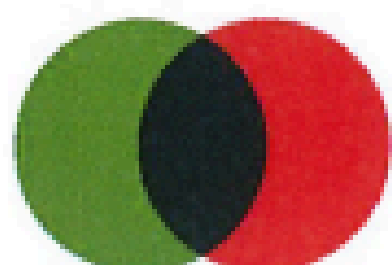
"Het gezin is compleet!
Dus abortus?
EligeVitae
stemvoorhetleven.nl".

Samenvatting van de klacht

De campagne-uiting van verweerder bevat elementen die klager als misleidend, stigmatiserend en ongepast beschouwd. In het bijzonder wordt bezwaar gemaakt op de volgende punten.

Onjuiste voorstelling van zaken

De boodschap of toon van de uiting suggereert (al dan niet impliciet) dat abortus in vrijwel alle gevallen moreel verwerpelijk of inherent schadelijk is, zonder nuance of wetenschappelijke

onderbouwing. Er worden medische, psychische of sociale consequenties overdreven of gepresenteerd als vanzelfsprekend of universeel, zonder context of erkenning van de complexe situaties.

Kwetsend/stigmatiserend

De campagne kan vrouwen die een abortus overwegen of achter de rug hebben, en hun omgeving, veel leed bezorgen of stigmatiseren. De uiting kan gevoelens van schuld, schaamte of angst opwekken of versterken bij mensen die met abortus zijn geconfronteerd. De toon (beeld, tekst, framing) is volgens klager hard, ongenueanceerd en respectloos naar bepaalde mensen of groepen.

Schending van de goede smaak en fatsoen

De campagne maakt gebruik van morele en emotionele beelden en claims die ingrijpen in de persoonlijke gevoeligheden van individuen. In reclame-uitingen geldt dat men rekening moet houden met de algemene maatschappelijke gevoeligheden, zeker bij politieke of morele kwesties.

Het ontbreken van balans, nuance en een disclaimer

De uiting is ongenueanceerd, erkent geen uitzonderingen en geeft geen juridische/medische context. Er ontbreekt een disclaimer of erkenning dat er uiteenlopende medische/juridische standpunten bestaan, wat misleidend kan zijn.

Samenvatting van het verweer

Verweerder realiseert zich dat het thema abortus in de maatschappij een gevoelig thema is. Het raakt aan diepe menselijke gevoelens en ervaringen. Om deze reden hecht verweerder eraan om zorgvuldig te zijn in zijn woordkeuze. Verweerder wil niemand onheus bejegenen of kwetsen. Verweerder heeft een standpunt over abortus en niet over de vrouwen die een abortus ondergaan.

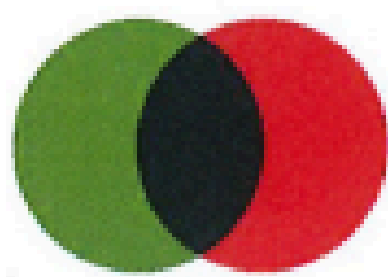
De directe aanleiding voor de campagne is de recente, snelle stijging van het aantal abortussen in Nederland. Jarenlang schommelde dit aantal tussen de 30.000 en 33.000 abortussen per jaar. In twee jaar tijd steeg dit aantal onverwacht naar 39.322 abortussen in 2023. Verweerder maakt zich zorgen over deze stijging, mede omdat de IGJ geen duidelijke verklaring heeft voor de stijging, omdat dergelijke informatie niet standaard wordt geregistreerd en/of bekendgemaakt.

Verweerder wil met de campagne een maatschappelijk debat aanwakkeren. Nadrukkelijk is het hierbij niet het doel om individuele beslissingen van vrouwen die een abortus hebben gehad of dit overwegen te veroordelen. Dit is door verweerder ook expliciet benoemd op de pagina 'Onderbouwing' op www.stemvoorhetleven.nl. De posters zijn bewust vragenderwijs ('Dus abortus?') en niet stellend geformuleerd. Verweerder meent dat als meer inzicht in de redenen voor een abortus verkregen wordt, daarop ook beleid kan worden gemaakt om vrouwen, mannen en (ongeboren) kinderen beter te helpen.

Hoewel verweerder een uitgesproken standpunt heeft ten aanzien van abortus, wordt in de uitingen in deze campagne niet expliciet ingegaan op de vraag of abortus door of voor een ongewenst zwangere toegestaan zou moeten zijn. In plaats van zich uitsluitend te richten op de beschermwaardigheid van het ongeboren leven kiest verweerder er in deze specifieke billboardcampagne bewust voor om te focussen op de achterliggende factoren en motieven die een rol spelen bij abortus. Hiermee probeert verweerder een gemeenschappelijke basis voor een maatschappelijk gesprek te vinden waarin ook niet-christenen en mensen die abortus niet principieel afwijzen zich zouden kunnen herkennen.

Het kader

Verweerder stelt dat de bestreden uiting geen reclame is in de zin van artikel 1 van de Nederlandse Reclame Code (hierna: NRC). De uiting is onderdeel van een campagne die geen

commerciële goederen of diensten probeert aan te prijzen. Deze is ook niet bedoeld om stemgedrag te beïnvloeden. Het primaire doel is het aanzwengelen van een maatschappelijk debat, waarbinnen ieder zijn eigen denkbeeld heeft, en niet het aanprijzen van het denkbeeld dat verweerder heeft. Indien de Commissie tot het oordeel komt dat de uiting van verweerder wél als reclame in de zin van artikel 1 NRC kwalificeert, dan wordt uitdrukkelijk verzocht om bij de beoordeling van de inhoud en strekking van deze uiting rekening te houden met het politieke en maatschappelijke karakter ervan.

Vrijheid van meningsuiting

Verweerder doet een beroep op het recht op vrijheid van meningsuiting en verwijst in dit kader naar eerdere uitspraken van de Reclame Code Commissie over abortus (dossiernummers: 2022/00517/B en 2021/00554) en de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. De Commissie dient zich terughoudend op te stellen bij de beoordeling van de campagne en dient te beoordelen of de inhoud van de campagne zodanig is dat het ter bescherming van de rechten van anderen dringend noodzakelijk – en daardoor toelaatbaar – is om de vrijheid van meningsuiting van verweerder, door middel van een gegrondverklaring van de klacht, in te perken.

Daar komt bij dat bij het verspreiden van denkbeelden die een bijdrage leveren aan het maatschappelijke debat, een ruime vrijheid van meningsuiting geldt. Bij de beoordeling van een uiting van een politieke partij geldt verder dat men een politieke mening duidelijk mag maken. Het is een politieke partij toegestaan om dit op een eenzijdige wijze te doen om de aandacht te vestigen op het standpunt van de partij. Uitingen die met het oog op een politiek debat duidelijk een bepaalde visie van een politieke partij verkondigen, zullen door het publiek als opiniërende uiting worden opgevat. Dit noopt tot extra terughoudendheid in de toetsing door de Reclame Code Commissie.

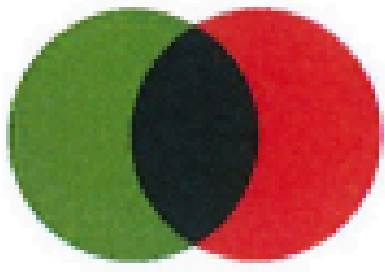
Verweerder onderscheidt vier verschillende klachtonderdelen en reageert daarop per klachtonderdeel.

Onjuiste voorstelling van zaken

Op de website geeft verweerder voor iedere weergegeven situatie in de uiting heel bewust een onderbouwing. De onderbouwing van de campagne is voornamelijk gebaseerd op het onderzoek 'Dit is mijn verhaal. Onderzoek naar factoren die bijdragen aan de keuze om een onbedoelde zwangerschap te beëindigen of te behouden' (2024) en de twee wetsevaluaties van de Wet afbreking zwangerschap. Het onderzoek verwijst naar enkele veelgenoemde motieven die meespelen – en in sommige gevallen een hoofdrol spelen – bij de keuze voor een abortus, waaronder enkele motieven die terugkomen op de posters van verweerder. Het onderzoek vermeldt dat de betreffende motieven meespelen en dat onbekend is hoe deze motieven daadwerkelijk bijdragen aan het besluit om tot een abortus over te gaan. Dat is ook verdisconteerd in de campagne. Nergens heeft verweerder gesteld dat de op de posters weergegeven motieven 'de enige motieven' voor abortus zouden zijn, of dat vrouwen de keuze voor een abortus lichtvaardig maken.

De posters 'It's a boy. Dus abortus?' en 'It's a girl! Dus abortus?' wijken af van de andere posters in die zin dat uit wetenschappelijk onderzoek en de wetsevaluaties niet blijkt dat het geslacht van het kindje een veelvoorkomend motief voor abortus is. Het komt in de praktijk echter wel degelijk voor. Verweerder baseert zich hierbij op gezaghebbende bronnen vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en journalistieke bronnen. Uit een enquête onder meer dan 50 verloskundigen, bleek dat 15 van deze verloskundigen recent een of meerdere keren meemaakten dat het geslacht van het kind reden was voor een abortus. Verweerder acht dit dermate ingrijpend en ook in strijd met het verbod op discriminatie dat hieraan in deze campagne aandacht is besteed.

De campagne is bewust niet beperkt tot één poster, maar er zijn meerdere posters die meerdere factoren en motieven uitlichten. Hiermee wordt uiting gegeven aan het feit dat abortus plaatsvindt

op grond van verschillende motieven en factoren, op zichzelf staand of in combinatie. Er is wel degelijk sprake van nuance en wetenschappelijke onderbouwing.

De campagne is kwetsend/stigmatiserend

Verweerder begrijpt dat zijn uitingen over het gevoelige onderwerp abortus als indringend kunnen worden ervaren. Het is op zichzelf genomen voorstelbaar dat het zien van de posters emoties zoals schuld, verdriet of schaamte kunnen opwekken. Dit betekent echter niet direct dat sprake is van een 'nodeloos kwetsende uiting' als bedoeld in artikel 4 NRC. Verder is de interpretatie van een uiting, in dit geval dat de toon van de uiting naar de mening van klager hard, ongenueanceerd en respectloos zou zijn naar bepaalde mensen of groepen, naar zijn aard subjectief. Daarbij past in een gepolariseerd debat een terughoudende beoordeling door de Commissie.

Voorop staat dat verweerder niemand onheus wil bejegenen of kwetsen. De toonzetting van de uiting is niet bedoeld om mensen die een abortus hebben ondergaan, te bespotten, maar om de inhoud van de boodschap kracht bij te zetten. Verweerder veroordeelt nadrukkelijk niemand, en geeft daaraan ook woorden op de website. Daarbij is verweerder zich bewust van het risico op stigmatisering, maar verweerder heeft bewust geprobeerd dit te voorkomen door op de website uitgebreid aandacht te geven aan de context. Verder heeft de website een eenvoudig vindbare pagina voor de situatie waarin mensen persoonlijk geraakt zijn door campagne of hulp nodig hebben. Verweerder heeft dus getracht in de campagne rekening te houden met hoe de boodschap ontvangen zou kunnen worden.

Het klachtonderdeel dat de posters zonder te rechtvaardigen redenen zouden appelleren aan gevoelens van angst in de zin van artikel 6 NRC dient door de Commissie als ongegrond te worden beoordeeld. In de campagne is geen sprake van beelden of uitingen die angst opwekken in de door artikel 6 van de NRC bedoelde zin. Dat staat nog los van de vraag of om die reden de vrijheid van meningsuiting van verweerder zou moeten worden beperkt.

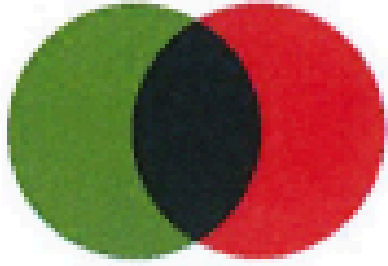
De campagne schendt de goede smaak en fatsoen

De posters die gebruikt zijn om het maatschappelijke debat op gang te brengen, kunnen door de ontvanger als confronterend worden ontvangen. Verweerder is zich hier ook bewust van. Verweerder heeft zijn woorden en de ondersteunende beelden zorgvuldig gekozen en getracht te onderbouwen. Daarbij heeft verweerder nadrukkelijk géén individuele beslissingen willen bekritisieren, maar een maatschappelijk debat willen aangaan, hetgeen ook op de website is benoemd. Wat verweerder betreft, is de campagne binnen de (fatsoens)normen die de Commissie eist gebleven.

Verweerder beseft dat het onderwerp abortus precair is en voor onbedoeld zwangere vrouwen en vrouwen die een abortus overwegen of hebben gehad, gepaard gaat met veel kwetsbaarheid. Het verhoudt zich echter (in de eerste plaats) niet tot de oprechte zorg die verweerder heeft voor onbedoeld zwangere vrouwen én het ongebooren leven om het maatschappelijke gesprek daarover zoveel als mogelijk weg te stoppen, in plaats van dit openlijk aan te kaarten en te bespreken. Zeker nu het aantal abortussen de afgelopen jaren is gestegen. Na het eerste – dus na de oprechte zorg – verhoudt zich dit niet tot het recht van de vrijheid van meningsuiting, waarbij ook boodschappen worden gedeeld die als onprettig worden ervaren. Er bestaat geen recht op het uitsluitend zien van uitingen die een kijker als plezierig en aansluitend op zijn of haar belevingswereld ervaart. Verweerder plaatst dit bewust in deze volgorde omdat zij de verbinding zoekt en het gesprek tot stand wil brengen, in plaats van het propageren van rechten en vrijheden.

In de campagne ontbreekt balans en nuance

De campagne bevat geen onjuiste informatie, maar is onderbouwd met (voornamelijk, maar niet uitsluitend) wetenschappelijk onderzoek en wetsevaluaties. Op de aan de uiting gekoppelde website wordt per poster een uitgebreide onderbouwing gegeven. Hierin wordt ingegaan op de achterliggende argumentatie. De uiting staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een breder,

genuanceerd betoog. Op zichzelf genomen zijn de posters niet misleidend nu deze zijn gebaseerd op juiste informatie, maar zeker ook in het licht van de (genuanceerde) onderbouwing bij de campagne, kan niet gezegd worden dat sprake is van misleidende reclame.

Verweerder hanteert een principieel standpunt ten aanzien van abortus. Dit standpunt wijkt af van andere visies die in de samenleving bestaan. Verweerder is zich ervan bewust, maar is niet van mening dat de ontvangers van zijn boodschap moeten worden ingelicht over alle andere visies die in de samenleving bestaan. Verweerder erkent juist dat er uiteenlopende standpunten zijn en wenst het maatschappelijk debat hierover te stimuleren.

Mondelinge behandeling

Verweerder heeft aan de hand van een pleitnota een nadere toelichting gegeven en vragen van de Commissie beantwoord. In het navolgende wordt voor zover nodig ingegaan op hetgeen ter zitting aan de orde is gekomen.

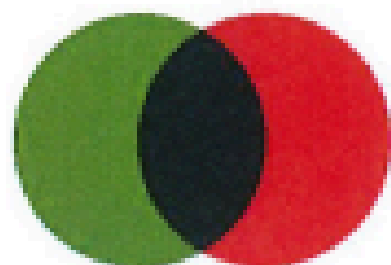
Het oordeel van de Commissie

1. Gelet op het verweer dat de bestreden uiting niet kan worden aangemerkt als reclame – dient in de eerste plaats te worden beoordeeld of er sprake is van reclame in de zin van de NRC. De Commissie oordeelt hierover als volgt. Volgens artikel 1 NRC wordt onder reclame verstaan: “iedere openbare en/of systematische directe dan wel indirecte aanprijzing van goederen, diensten en/of denkbeelden door een adverteerder of geheel of deels ten behoeve van deze, al dan niet met behulp van derden.” In de bestreden uiting benoemt verweerder verschillende overwegingen die een rol kunnen spelen in de afweging om over te gaan tot abortus en verwijst daarbij naar zijn website. Degene die de uiting ziet, zal begrijpen dat de uiting is bedoeld om het denkbeeld van verweerder over abortus kenbaar te maken. De uiting moet dan ook worden aangemerkt als de aanprijzing van een denkbeeld in de zin van artikel 1 van de NRC.

2. De Commissie vat de klacht zo op dat de bestreden uiting in strijd is met de goede smaak en/of fatsoen als bedoeld in artikel 2 NRC dan wel nodeloos kwetsend is in de zin van artikel 4 NRC. Klager doet daarnaast een beroep op artikel 6 NRC, omdat de bestreden uiting zonder te rechtvaardigen redenen appelleert aan gevoelens van angst.

3. Bij de beantwoording van de vraag of een reclame-uiting in strijd is met de goede smaak en/of het fatsoen dan wel nodeloos kwetsend is, stelt de Commissie zich terughoudend op, gelet op het subjectieve karakter van deze criteria. De uiting is bedoeld om bij te dragen aan het maatschappelijk debat over abortus. Voor een dergelijke uiting geldt een ruime vrijheid van meningsuiting, en bij de beoordeling van de vraag of deze vrijheid moet worden beperkt, is terughoudendheid geboden. Dit geldt des te meer nu de uiting afkomstig is van een politieke partij. Bij de beoordeling van een uiting van een politieke partij geldt dat men een politieke mening duidelijk mag maken. Een eenzijdige en mogelijk confronterende benadering is toegelaten en zal ook als zodanig worden herkend. De maatstaf voor de beoordeling of een inbreuk op de vrijheid van meningsuiting van verweerder in dit specifieke geval gerechtvaardigd is, is of de uiting in strijd is met formaliteiten, voorwaarden, beperkingen of sancties, die bij de wet zijn voorzien en die in een democratische samenleving noodzakelijk (proportioneel en subsidiair) zijn in het belang van (in dit geval) het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de goede zeden, bescherming van de goede naam of de rechten van anderen (artikel 10 lid 2 EVRM). Met inachtneming van het voorgaande oordeelt de Commissie als volgt.

4. In de uiting wordt aandacht gevraagd voor de overwegingen die mogelijk een rol spelen bij het besluit om over te gaan tot abortus. De verschillende overwegingen, zoals woonruimte en het geslacht van het kind, zijn in beeld gebracht met daarbij de vraag “Dus abortus?”. Naar het oordeel

van de Commissie is het voldoende duidelijk dat de boodschap in de bestreden uiting over abortus de mening weergeeft van verweerder. Op grond van de gebruikte afbeeldingen en de tekst in de afbeeldingen is de Commissie van oordeel dat de grens van de vrijheid van meningsuiting niet is overschreden en een inperking van die vrijheid in een democratische samenleving niet dringend noodzakelijk is. Van belang hierbij is dat in de bestreden uiting geen feitelijk onjuiste informatie wordt gebruikt. Verweerder heeft toegelicht dat de in de uiting gebruikte overwegingen, die mogelijk een rol spelen bij abortus, zijn gebaseerd op verschillende onderzoeken en wetsevaluaties.

5. Het klachtonderdeel dat de bestreden uiting zonder te rechtvaardigen redenen zou appelleren aan gevoelens van angst, zoals bedoeld in artikel 6 NRC, kan ook niet slagen. Er is immers geen sprake van afbeeldingen of mededelingen die angst opwekken in de door artikel 6 van de NRC bedoelde zin, nog los van de vraag of om die reden de vrijheid van meningsuiting van verweerder zou moeten worden beperkt.

6. De Commissie heeft er begrip voor dat de wijze waarop verweerder zijn mening heeft geuit over het (gevoelige en complexe) onderwerp abortus niet door iedereen wordt gewaardeerd, maar dit is op zichzelf staand geen reden voor een inperking van de vrijheid van meningsuiting. De Commissie beslist daarom als volgt.

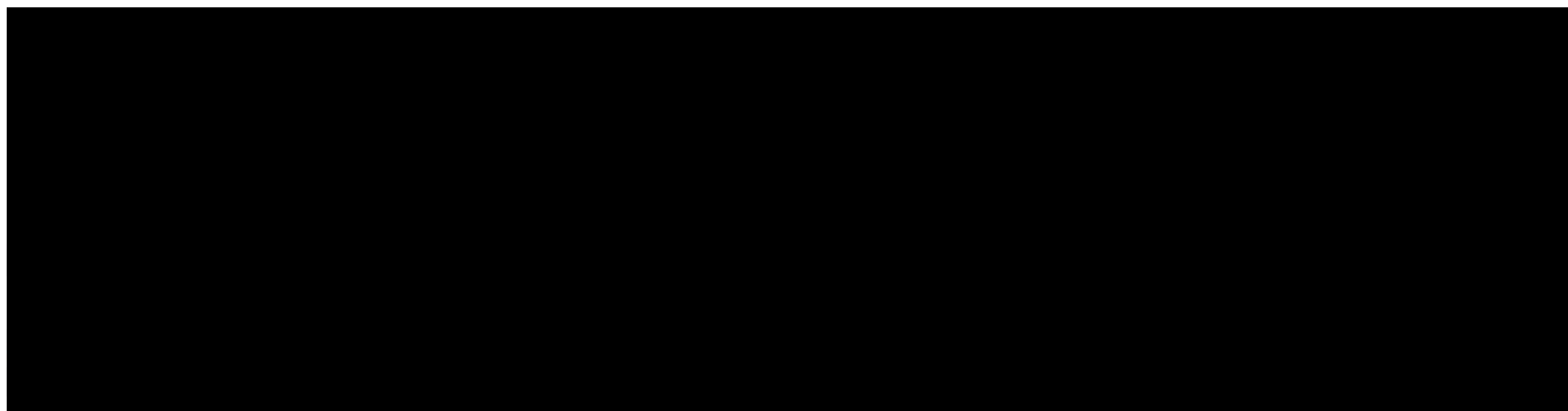
De beslissing van de Commissie

De Commissie wijst de klacht af.

Partijen hebben, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld, de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij het College van Beroep, onder gelijktijdige storting van het voor de behandeling van het beroep verschuldigde bedrag. Het beroepschrift dient binnen 14 dagen na dagtekening van deze uitspraak in het bezit te zijn van het College van Beroep, waarvan het secretariaat gevestigd is te Amsterdam. Het postadres van het secretariaat is: postbus 75684, 1070 AR Amsterdam. Het beroepschrift kan daarnaast binnen deze termijn per e-mail worden verzonden aan klacht@reclamecode.nl

De voorzitter

De secretaris

Amsterdam, 4 december 2025